

ingediend op **1047** (2021-2022) – Nr. 3
26 januari 2022 (2021-2022)

Advies

van de Raad van State

over het voorstel van decreet

van Robrecht Bothuyne, Andries Gryffroy, Willem-Frederik Schiltz,
Wilfried Vandaele, Tinne Rombouts en Inez De Coninck

tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009,
wat de toegang tot en het gebruik van EAN-codes
door de syndicus betreft

Documenten in het dossier:

- 1047** (2021-2022) – Nr. 1: Voorstel van decreet
- Nr. 2: Advies van de Vlaamse Toezichtscmissie voor de verwerking van
persoonsgegevens

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 70.725/3
van 26 januari 2022

over

een voorstel van decreet ‘tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de toegang tot en het gebruik van EAN-codes door de syndicus betreft’ (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1047/1)

Op 17 december 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Voorzitster van het Vlaams Parlement verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorstel van decreet ‘tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat de toegang tot en het gebruik van EAN-codes door de syndicus betreft’ (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1047/1).

Het voorstel is door de derde kamer onderzocht op 18 januari 2022. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Jan VELAERS en Bruno PEETERS, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 januari 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORSTEL

2. Het voor advies voorgelegde voorstel van decreet van het Vlaamse Gewest strekt ertoe de syndicus toegang te verlenen tot de EAN-codes² van alle eenheden van het gebouw waarvoor hij door de vereniging van mede-eigenaars als syndicus is aangesteld. Daartoe wordt een nieuw artikel 4.1.22/1/1 ingevoegd in het Energiedecreet van 8 mei 2009 (artikel 2 van het voorstel). De syndicus wordt gemachtigd om in het kader van de door of krachtens het Burgerlijk Wetboek vastgestelde taken met betrekking tot het administratieve, technische en financiële beheer van het gebouw waarvoor hij door de vereniging van mede-eigenaars als syndicus is aangesteld, voor dat hele gebouw bij de netbeheerder of zijn werkmaatschappij alle EAN-codes op te vragen, te verwerken en te gebruiken voor de uitvoering van die beheerstaken.

VORMVEREISTEN

3. Zoals in de toelichting bij het voor advies voorgelegde voorstel wordt aangegeven kan door middel van de EAN-code een individuele afnemer worden geïdentificeerd zodat het voorstel, door de syndicus toegang te geven tot de EAN-codes, een regeling bevat die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens.

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft op 18 januari 2022 advies nr. 2022/001 over het voorstel uitgebracht. Uit de toelichting die de gemachtigde dienaangaande heeft gegeven kan worden afgeleid dat daarentegen niet het advies werd gevraagd van de (federale) Gegevensbeschermingsautoriteit bedoeld in de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’.

Zoals de Raad van State, afdeling Wetgeving, reeds in tal van adviezen heeft opgemerkt, dient met betrekking tot bepalingen die verband houden met de verwerking van persoonsgegevens, niet enkel het advies te worden ingewonnen van de Vlaamse toezichtcommissie, maar ook het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het is immers die autoriteit die belast is met het toezicht op de naleving van de ‘algemene’ regels inzake de verwerking van persoonsgegevens, met inbegrip van de algemene regels die de federale overheid

¹ Aangezien het om een voorstel van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Volgens de toelichting bij het voorstel gaat het om “een code van achttien cijfers die dient voor de unieke identificatie van een toegangspunt op het elektriciteits- of aardgasnet” (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1047/1, 2).

ter uitvoering van de algemene verordening gegevensbescherming³ heeft vastgesteld. Daaronder valt ook de bevoegdheid om, wat die regels betreft, advies te geven teneinde te voldoen aan de voormelde adviesverplichting.⁴

De conclusie is dan ook dat het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit alsnog moet worden ingewonnen vooraleer het voorstel kan worden aangenomen.

ALGEMENE OPMERKINGEN

4.1. Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke schending van het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.⁵

Bijgevolg moeten de ‘essentiële elementen’ van de verwerking van persoonsgegevens in het decreet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1° de categorie van verwerkte gegevens; 2° de categorie van betrokken personen; 3° de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4° de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5° de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.⁶

4.2. In de toelichting bij het voorstel wordt dienaangaande het volgende uiteengezet:

“In de nieuwe decreetsbepaling zijn verder alle essentiële elementen van de gegevensverwerking vastgesteld:

– de categorie van gegevens zelf is duidelijk omschreven: het gaat louter om de EAN-codes van de gemeenschappelijke delen en de gebouweenheden in het appartementsgebouw;

³ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

⁴ Adv.RvS 61.267/AV van 27 juni 2017 over het voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, 106-115 (opmerkingen 1 tot 6) en 117 (opmerking 3).

⁵ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

⁶ Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, *Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119.

- het doel van de verwerking is de uitvoering van de taken van de syndicus voor het administratieve, technische en financiële beheer van het gebouw waarvoor hij is aangesteld. Daaronder valt dus ook het aanvragen van premies voor werkzaamheden aan de gemeenschappelijke delen;
- het gebruik ervan is dus gelimiteerd tot de taken van de syndicus die direct verband houden met de uitvoering van zijn mandaat;
- de betrokkenen zijn dus de syndicus en de eigenaars en huurders van die gebouweenheden in het appartementsgebouw;
- er is een bewaartermijn vastgesteld van maximaal de duur van zijn mandaat als syndicus voor dat gebouw. Een kortere, expliciete termijn vaststellen heeft in de praktijk immers weinig zin en leidt tot bijkomende administratieve lasten voor de syndicus;
- er zijn geen entiteiten of personen vastgelegd of toegelaten waaraan de syndicus op zijn beurt de gegevens mag verstrekken;
- de syndicus wordt expliciet als verwerkingsverantwoordelijke aangewezen.”⁷

4.3. Wat de categorie van de betrokken personen betreft, moet evenwel worden vastgesteld dat enkel uit de aangehaalde toelichting blijkt dat het om de syndicus en de eigenaars en huurders van de gebouweenheden in kwestie gaat. In de tekst van het voorstel wordt alleen melding gemaakt van de syndicus, niet van de eigenaars en huurders.

Hierop gewezen verklaarde de gemachtigde dat dit nog in de tekst van de voorgestelde bepaling kan worden verduidelijkt.

Gelet op het in artikel 22 van de Grondwet vervatte wettigheidsbeginsel, zal dit inderdaad in de tekst zelf van het voorgestelde artikel 4.1.22/1/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 moeten worden geregeld. Bovendien lijkt rekening te moeten worden gehouden met het gegeven dat ook de houders van andere zakelijke rechten, zoals vruchtgebruikers, betrokken personen kunnen zijn.

5. Wat de bewaartermijn betreft, wordt in het voorgestelde artikel 4.1.22/1/1, derde lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bepaald dat de syndicus de gegevens in kwestie bewaart “uiterlijk tot de einddatum van zijn mandaat”.

Ofschoon hiermee de bewaartermijn wordt geregeld, rijst de vraag of aldus de verwerking van persoonsgegevens wordt beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, zoals artikel 5, lid 1, c), van de algemene verordening gegevensverwerking vereist (beginsel van de “minimale gegevensverwerking”). Uit artikel 3.89, § 1, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek vloeit immers voort dat het mandaat van de syndicus onbeperkt kan worden hernieuwd, hetgeen impliceert dat de gegevens mogelijksterwijs voor zeer lange tijd kunnen worden bewaard.⁸

⁷ *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1047/1, 4.

⁸ Indien, bijvoorbeeld, het mandaat van een syndicus drie jaar bedraagt en tien maal zou worden hernieuwd, zouden de gegevens dertig jaar worden bewaard.

Gevraagd of in het licht hiervan niet minstens aanvullend in een maximale bewaartermijn moet worden voorzien, antwoordde de gemachtigde:

“De ontworpen bepaling machtigt de syndicus om in het kader van de door of krachtens het Burgerlijk Wetboek vastgestelde taken met betrekking tot het administratieve, technische en financiële beheer van het gebouw waarvoor hij door de vereniging van mede-eigenaars als syndicus is aangesteld, voor dat hele gebouw bij de netbeheerder of zijn werkmaatschappij alle EAN-codes op te vragen, te verwerken en te gebruiken voor de uitvoering van die beheerstaken.

Als de syndicus gedurende meerdere jaren die functie blijft bekleden, dan zal hij gedurende die jaren die EAN-codes meermaals nodig kunnen hebben in het kader van het algemene administratieve, technische en financiële beheer van het gebouw (dat ruimer is dan louter premies aanvragen). Het invoeren van een in de tijd beperkte bewaartermijn, het daarna verwijderen van de EAN-code en vervolgens opnieuw aanvragen bij een volgende aanwending van de EAN-code, zou echter een onevenredige last opleggen op zowel de netbeheerders als de syndici. Het gaat overigens louter over het nummer zelf en aan welke gebouweenheid die is gekoppeld. De syndicus krijgt nadrukkelijk geen toegang tot gegevens met betrekking tot verbruik enzovoort die aan de EAN-code zijn gekoppeld.

Als het mandaat van de syndicus echter wordt beëindigd, dan moeten die gegevens bij die syndicus in kwestie onmiddellijk worden verwijderd.”

Gelet hierop kan worden aangenomen dat de verwerking van persoonsgegevens in de voorgestelde regeling wordt beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de gegevens in kwestie worden verwerkt.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Wilfried VAN VAERENBERGH